אפילו הכי כיון דקא מקני ליה בהכי הויא

מכירה: גנב ומבח ביום הכפורים וכו':

אמרי אמאי נהי דקטלא ליכא מלקות מיהא

איכא אוקי"ל דאינו לוקה ומשלם אמרי הא

מני ר"מ היא דאמר ילוקה ומשלם אי

ר"מ אפילו מבח בשבת וכי תימא לוקה

ומשלם אית ליה מת ומשלם לית ליה

ולא והתניא גנב ומבח בשבת גנב ומבח

לע"ז גנב שור הנסקל ומבחו משלם ארבעה

וחמשה דברי ר"מ וחכמים יפוטרין אמרי בר

מינה דההיא דהא אתמר עלה א"ר יעקב

א"ר יוחנן ואמרי לה א"ר ירמיה אמר רבי

שמעון בן לקיש רבי אבין ורבי אלעא וכל

חבורתא משמיה דרבי יוחנן אמרי במובח

ע"י אחר וכי זה חומא וזה מתחייב אמר רבא

שאני הכא דאמר קרא יומבחו יומכרו ימה

מכירה ע"י אחר אף מביחה ע"י אחר דבי

ר' ישמעאל תנא או ילרבות את השליח

דבי חזקיה תנא תחת לרבות את השליח

מתקיף לה מר זומרא מי איכא מידי דאילו

עביד איהו לא מיחייב ועביד שליח ומיחייב

א"ל רב אשי התם לאו משום דלא מיחייב

הוא אלא דקם ליה בדרבה מיניה ואי במובח

על ידי אחר ׄמ"מ דרכנן דפמרי אמרי ∘מאן

חכמים ר"ש דאמר יהשחימה שאינה ראויה

לא שמה שחימה אמרי בשלמא ע"ז ושור

הנסקל שחימה שאינה ראויה היא אלא

עם א מיי׳ פ״ג מהל׳

מהלכום נערה הלכה יא

מהלכות נענה הלכה יח ופי״ח מהלכות סנהדרין הלכה ב ופ״ו מהלכות

מרומות הל' ו ופ"ד מהל'

חובל הלכה ט טוח"מ סי

:)[

ם ב מיי פ"ג מהלכות

גניבה הלכה ג סמג עשין עא טוח"מ סי" שנ

:טוש"ע ח"מ סי׳ שנא

בא גד מיי שם הלי ו

טוח"מ סי׳ שנ:

טוח"מ סי שנ: סב ה מיי פי"ב מהלי שחיטה הלי ו ועיין בלח"מ ופי"ד הלי י ופ"ב מהלי גניבה הלי ח סמג

סי טו סעיף ט וסי כח

:סעיף יו וטוח"מ סי׳ שנ

גניבה הלכה

לג: ב"מלל. וש"ג, ב) [ל"ל חו מכרו וכ"ל בכתובות]. ו וכ״ה בכתובות], [כתובות לג: קדושין לקתן עט.], ד) כתובות שס, ה) [ערובין פג. וש"נ], ו) [חולין פ. פא. פה: כחובות לד. קדושין נו. לקמן עו.], ו) כחובות לד. כקומן עו.], א כמוכות כד. חולין יד., א) שבת לח. בילה יו: תרומות פ"ב מ"ג כתובות לד. גיטין נג: ע"ש מולין טו. [תוספתא דשבת פ"ג], ט) [קדש היא היא קדש ואין מעשיה כל"ל], י) [כתובות לד. חולין קטו.], ל) [ע"ב], ל) ל"ל דפטרינן עב"ן, מ) [לעיל ע.],

() [חולין טו.], ס) [ד"ה

(ל), ע) [ד"ה דאין],

(ל) [ד"ה ור"מ], (ל) [ד"ה

תורה אור השלם ו. כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ. שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ ֶּבֶשֶׁה בְּקֶר יְשַׁלֵם תַּחַת הַשׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת שמות כא לז .? ושמרתם את השבת 2. 2. יְּשְּׁבֶּיְ עֶבּ בֶּּוֹל נִיּשְּׁבְּּוֹל כִּי לֶדֶשׁ הָוֹא לְכֶּם מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמְתִּ כִּי בל העשה בה מלאכה מָקֶּרָב עַמֶּיהָ: מָקֶרָב עַמֶּיהָ: מָקֶרָב עַמֶּיהָ:

המבשל], ק) [ד"ה היא],

ר) שייך לע"ב,

שמות לא יד

הגהות הב"ח (**ה**) תום' ד"ה בשלמה וכו' וי"ל דמיירי כשנתו:

רבינו חננאל גנב וטבח ביום הכיפורים משלם ד' וה'. ואקשינן חייב כרת ותנן כל חייבי בריתות שלקו נפטרו מידי . כריתן, וקימא לן אין לוקה ומת אין לוקה ומשלם. ואמרינן לר׳ מאיר אפילו מת ומשלם אית ליה. גנב וטכח כשכת אמאי פטור והתניא גנב וטבח בשבת, גנב וטבח לעבודה זרה, גנב וטבח שור הנסקל גנב וטבוו שוו הנסקק משלם ד' וה' דברי ר' מאיר וחכמ' פוטרין. ופרקינן, מתניתין בטובח בעצמו דכיון דמתחייב בנפשו הוא פטור מן . התשלומיז. התם בטובח י. על ידי אחר דאינו מתחייב בנפשו כי שלוחו טבח. ואקשינן, או הכי מאי טעמ׳ דרבנן דפטרי מלשלם. ופרקינן, מאן . חכמי ר' שמע' היא דאמ' שחיטה. אלא שחיטה בשבת שחיטה בשבת וביום הכפורים אף על פי שמתחייב בנפשו ר׳ שמע׳ סבר לה כר׳ יוחנן ר׳ הסנדלר דאמ׳ המבשל בשבת בשוגג יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו, במזיד לא יאכל עולמית לא לו ולא לאחרים. ר' שמע' סבר לה בשחיטה בשבת כר' יוחנז

ואמרינן מאי טעמ' דר

ומשלמין שלא השם המביאן לידי מכות מביאן לידי תשלומין: גנב וטבח בשבת. ואע"ג דאיכא חיוב מיתה: גוב שור הנסקל. אע"ג דאיסורי הנאה הוא חייב וכדתני יאכל. הוא עולמית אבל אחרים

אפי׳ הכי. כי יהיב לה חייל עליה דטלה איסור אתנן הכא נמי

כו': מלהות איכא. משום לאו: ר' מאיר היא. במסכת מכות (דף

ד.) מעידים אנו בפלוני שחייב לחבירו מאתים זוז ונמלאו זוממין לוקין

לקמןס טעמה: וכי. שליח חוטה ושולח מתחייב בתשלומי ד' וה' והא היימא לן דאין שליח לדבר עבירה במסכת קדושין (דף מב:): אין מכירה אלא בשנים מוכר ולוקח: הפס. כי עביד איהו י דפטרה ליה לאו משום דלא מיחייב אלא משום דקם ליה בדרבה מיניה: ר"ש דחמר שחיטה שחינה רחויה כו'. כדתגן בפרקין® רבי שמעון פוטר בשני אלו: בשלמא ע"ז ושור הנסקל. איסורי הנאה נינהו דאמר במסכת ע"ו (דף נד.) אע"פ שאמרו המשתחוה לבהמת חבירו לא אסרה עשה בה מעשה אסרה: בשוגג יאכל. אפיי הוא עלמו ואפילו בו ביום: במזיד לא יאכל. בו ביום. והוא הדין לאחרים ואיידי דתנא רישא בדידיה תנא נמי סיפא בדידיה והכי איבעי לן לפרושי בהכל שוחטין 0: רבי יהודה אומר בשוגג יחכל. הוח בעלמו למולחי שבת ובו ביום לא הוא ולא אחרים ואיידי דבעי למיתנא סיפא בדידיה תנא נמי ברישא בדידיה: במויד לא אוכלים: בדר׳ יוחנן הסנדלר גרסינן יחכל: יכול חפי׳ בשוגג. יחסר בחכילה: במויד אמרתי לך. קודש הוא היכא דשייך דין מיתה ולא בשוגג: מעשה שבת דאורייםא. אסורין באכילה:

שבת שחימה ראויה היא דתנן" יהשוחמ בשבת וביום הכפורים אע"פ שמתחייב בנפשו שחימתו כשירה אמרי סבר לה כרבי יוחנן הסגדלר דתנן חמבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל דברי ר"מ רבי יהודה אומר יבשוגג יאכל במוצאי שבת במזיד לא יאכל עולמית רבי יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו במזיד לא יאכל עולמית לא לו ולא לאחרים מ"מ דר' יוחנן הסנדלר כדדריש רבי חייא אפיתחא דבי נשיאה מעשה אף השבת באכילה אף מעשה לכם מה קדש אסור באכילה אף מעשה שבת אסורין באכילה אי מה קדש אסור בהנאה אף מעשה שבת אסור בהנאה ת"ל לכם שלכם יהא יכול אפילו בשוגג ת"ל ימחלליה מות יומת במזיד אמרתי לך ולא בשוגג פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר מעשה שבת דאורייתא וחד אמר מעשה שבת דרבנן מ"ד דאורייתא כדאמרן ומ"ד דרבנן אמר קרא [®]קדש הוא הוא קדש^{® ה}ואין מעשיו קדש בשלמא למ"ר דאוריית' אממו

נערות (כתובות דף לד: ושם ^{פ)}) דלרבי מאיר חידוש הוא שחדשה תורה בקנם דאף ע"ג דמהטל משלם היכי הוה משני מתני׳ דאי כר"מ אפי׳ טובח בשבת נמי וי"ל דהוה מוקים מתני׳ בדלא אתרו ביה וכרבי יוחנן דאמר חייבי מלקיות שוגגין חייבין במשלומין והכי משני רבה המם מתניתין דאלו נערות: אך דרבות את השדיה. ומאן דמצריך או לאלק דריש מתחת לרבות את השליח: בשלמא ע"ז ושור הנסקל שחימה שאין ראויה היא. הך סוגיא אתיא כמ"ד בהשוחט (חולין דף מ.) אדם אוסר דבר שאין שלו בשלמא במנאי היא וא"ת והא אמר התם דאפילו למ"ד אדם אוסר הני מילי עובד כוכבים אבל ישראל לצעורי קמכוין ואכתי שחיטה ראויה היא וי״ל ווי כשנתן רשות לשליח לשחוט כרלונו ואפי׳ לע״ז דאין שייך לומר לצעורי בעלים קמכוין שהשליח סבור שהוא של גנב: המבשל בשבת. מפורש נפרק הניזקין (גיטין דף נג: ושס⁶⁾: מה קדש אחור אף מעשה שבת אסורים. וא"ת ולא ליכתוב לא קדש ולא לכם ואנא ידענא דאסירי מלא מאכל כל תועבה כל שתעבתי לך הרי הוא בבל חאכל וי"ל דאי מהחם ה"א אפי" שוגג להכי אינטריך למיכתב הכא ולסמכיה למחלליה לומר במזיד אמרתי לך ולא בשוגג: היא קדש ואין מעשיה קדש. ולא סגי דלא ליכתוב לא היא ולא קדש דמכל שתעבתי לך הוה אסרינן באכילה והכי איתא בהדיא בפרק כל הבשר (חולין דף קטו. ושם 🕫): יאלא למ"ד דרבגן אמאי פשרי רבגן. הוה מצי למימר דלא דרשי או ותחת לרבות את השליח אלא דלא ניחא ליה למימר דפליגי בשליח ואם תאמר והא משמע לקמן דאפי' בדרבנן פטרינן שחיטה שאין ראויה דהא

בעורה דאורייתא מדתנן בפרק בתרא דתמורה (דף לג:) רבי שמעון אומר חולין שנשחטו בעורה ישרפו וכן חיה וכי דייק התם ממתניתין דתמורה הוא הדין דהוה מלי למידק ממתניתין דקתני רבי שמעון פוטר בשני אלו:

משום דקא יהיב לה הוי אתנן פי׳ כיון שלריך לתת לה ללאת ידי שמים אפיי לא היה עומד בחלירה חשיב אתנן ולא מתנה ה"נ הויא מכירה וכן משמע בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף גא. ושם) דחייב ליתן לנאת ידי שמים דאמר התם החוסם את הפרה ודש בה לוקה ומשלם ד' קבים לפרה

וג' קבים לחמור ופריך והא קיימא לן דאין לוקה ומשלם ומשני רבא אתנן אסרה תורה אפי׳ בא על אמו וא"ת דבפרק בן סורר ומורה (סנהדרין דף עב. ושם ש) אמרינן רבא איגניבו ליה [דיכרי] במחתרת אהדרינהו ניהליה ולא קבלינהו הואיל ונפק מפומיה דרב דבדמים קנינהו ואם היו חייבין לנאת ידי שמים אמאי לא קבלינהו וי"ל שהם לא היו מחזירים אלא משום שהיו סבורים שחייבין להחזיר מן הדין: והא קי"ל דאין לוקה ומשלם.

נוקי בשחר ממון דלחו קנס ודוחק

לומר דרבנן פליגי אדרבי מאיר

וסברי עדים זוממים קנסא הוא וכדי

רשעתו בעדים זוממים כתיב למימרא

דאפי׳ בקנס משום רשעה אחת אתה

מחייבו ואי אתה מחייבו משום שתי

רשעיות וי"ל דודאי אי לאו דאיכא

למפרך מה למוליא שם רע שכן קנם

הוה ילפינן בכל דוכתא דלוקה ומשלם

והוה דרשינן כדי רשעתו לדרשה

אחרת כדדרשינן באלו נערות אבל

השתח דחיכה למפרך ומוקמי כדי

רשעתו דאין לוקה ומשלם מהשתא

ילפיגן בכל דוכתין מהתם דאין עדים

זוממים לוקין ומשלמין אפילו בקנם

דבכל ענין אמרה תורה דאין עדים

זוממים לוקין ומשלמין אפי׳ בשעה

שהעידו שקר טבחו ומכרו דהוי קנס

ומעדים זוממין ילפינן טפי ממוליה

ש"ר דעיקר מלקות כתיב בהן ומלאו

דחסימה דסמיך ליה ילפינן לכל

המלקיות: במובח ע"ר אחר.

ואם תאמר ולרבה דאמר בפרק אלו

של ו מיי' פ"א מהל' שחיטה הלכה כט סמג עשין סג טוש"ע י"ד סי' יא סעיף ב: פר ז ח מי" פ"ו מהל' הכי נמי פריך אמתניתין דאלו נערות (כתובות דף לב. ושם ש) שבת הלכה כג סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי ותימה דהא בקנס משמע דמודו כולי עלמא דלוקה ומשלם דילפינן ממוליא שם רע כדמוכח בפ"ק דמכות (דף ד. ושם) דהוי גמרינן בכל דוכתין ממוליה שם רע אי לאו דאיכא למפרך מה למוליא שם רע שכן קנס וכדי רשעתו

מוסף רש"י

שיח סעיף א:

גנב וטבח בשבת. איכא חיוב מיתה וכן לעבודת כוכבים ורחורות לג:). בטובח על ידי אחר. הגנב לוה לשלוחו לשחוט מחוו. וכי זה חוטא וזה מתחייב. וכי שליח חוטא ושולח מתחייב קנס דארבעה וחמשה, והא קי"ל בקדושין (מב.) אין שליח לדבר עבירה (שם). מה מכירה ע"י אחר. אי אפשר אלא ע"י אחר, שהלוקח לוקחו ממנו (שם) אינה מתקיימת אלא ע"י לחר, הגנב מוכר והלוקח לוקח, אף טביחה ע"י אחר. אפילו טבחה שליח נחחייב הגנב בתשלומי דו"ה (קדושין מג.). תחת לרבות את השליח. מחת השור, מלי למכתב ישלם נשור (כתובות לג:). דאילו עבד איהו לא מיחייב. דהא מיקטל (שם). לאו משום דלא מיחייב הוא. רמיא עליה אלא משום דקם ליה בדרבה מיניה (שם). שחיטה שאינה (שם). שחיטה שאינה ראויה. לאכילה, לא שמה שחיטה. וכל חיוב ואיסור הבא על ידי שחיטה **אינו מל עליה** (קדושין נח.). בשלמא ע"ז. דונחי מתים אסורים, וכן שור הנסקל דינו אסור בהנאה כדאמרינן (לעיל מא.) ממשמע שנאמר סקול יסקל איני יודע שהוא נבילה ונבילה כו' (כתובות לד.). השוחט כו' וביום הכפורים. מתחייב כרת (חולין יד.). המבשל בשבת בשוגג יאכל. לפילו בו ביום (בתובות לד.) הוא עלמו ואף בשבת (גיטין נג: וחולין טו.) ולין לורך להמתין עד הערב בכדי שיעשו, דהא דאמרינן לערב בכדי שיעשו לית ליה לר"מ אלא היכא דעבד ישראל איסורא ובמזיד דאיכא חיוב, דלא נמטייה הנאה מאיסורא, בשוגג לא (חולין במזיד. דמיכא איסורא.

שתחשך וככדי שיעשו, והוא הדין לאחרים נמי דאסור למיכליה בו ביום, דטעמא משום דלא נמטייה הנאה מאיסורא הוא וכי שהי לאורמא בכדי שיעשו לא אין נמהים יור דומות מתכנים ב פוס, דמפתו מסום לוח מניים אמים מחוד להיות משם להיות מסום להיות מסום להיות להיות מ מני לו הנאה מניה, אידי דמנא היוש בדידיה דשמעינן רבושא להחיים להיות מסום בדידיה (שם) לא יאכל הוא לעולם. אבל אחרים ישראלים אוכלים (בתובות דו.) לא יאכל הוא משום קנס אבל אחרים אוכלים (חודין קטו). ר' יהודה אומר בשוגג יאכל. הוא עלמו, למוצא" שבח. לאחר שהמחין כדר יששא, אבל נשבח לא, דקנים שוגג אטו חזיד (ניטין זג, ופע"ד בחובות דד. והוא הדין לאחריני דאט"א דבשוגג חיוב סקילה ליכא עצירה מיהא איכא ובעינן בדר שישא, דלא נמטייה הנאה מעבירה, ואיידי דבעי למיחני סיפא לא יאכל עולמים בדידיה, אבל לאחרינא שרי, דאיהו דעבד איסורא קנסוהו רבנן אבל אחרינא לא, מני נמי רישא בדידיה (חודין שו). במזיד לא יאכל. הוא עולמית אלא אחרים (בתובות דד.). ד' יוחבן הסגדלר אומר בשוגג

יותנן הסגדלר כדרויש ר' חייא ושמרתם את השבת כי קדש ... באכילה אף מעשה שבת אסורין באכילה, או מה קדש אסור ... באכילה ומותרין בהנאה. פליגו בה רב אחא ורבינא חד אמ' מעשה [שבת מדאוריתא] כדדריש ר' חייא, וחד אמ' מעשה שבת אסורין מדרבנן דאמ' קדא קדש היא, היא קדש ואין מעשיה קדש. וקימא לן כל היכא דפליגי רב אחא ורבינא הלכה כדברי המיקל, הולכך מוקמינן להו למעשה שבת אסורין מדרבנן. וגרסינן התחלת שחיטת חולין כי הוה רב מורה לתלמידיו הוה מורה להו כר' מאיר וכי הוה דריש בפירקא הוה דריש כר' יהודה משום עמי הארץ וכול'. ובתלמוד ארץ ישראל בשבת פרק כירה גרסי רב כי הוה מורה בחברותא הוה מורה להו כר' מאיר בציבורא הוה מורה כר' יותנן הסנדלר. ולמדנו זה מזה, דרב כר׳ מאיר הוה גמיר הילכתא. והוה דהוה דריש בציבורא בפירקא הוה מחמיר כר׳ יהודה וכר׳ יחנז הסנדלר משום עמי הארץ.

בעי למימר אליבא דמתני׳ דקסבר ר׳ יוחנן דחולין שנשחטו בעזרה לאו דאורייתא וקתני רבי שמעון פוטר בשני אלו וי״ל דעל כרחך

לא בעי למימר דלאו דאורייתא אלא לת"ק דבפרק כיסוי הדם (סולין דף פה: ושם) דייקינן בהדיא דסבר רבי שמעון חולין שנשחטו